

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

NÁMĚSTÍ MÍRU - DOSTAVBA A REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO PROSTORU V BRNĚ

NÁMĚSTÍ MÍRU - EXTENSION AND REHABILITATION OF PUBLIC SPACE IN BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Jiří Šnerch

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, Ph.D.

BRNO 2017

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

NÁMĚSTÍ MÍRU - DOSTAVBA A REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO PROSTORU V BRNĚ

NÁMĚSTÍ MÍRU - EXTENSION AND REHABILITATION OF PUBLIC SPACE IN BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Jiří Šnerch

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, Ph.D.

BRNO 2017

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Jiří Šnerch
Název	Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně
Vedoucí práce	Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2016
Datum odevzdání	19. 5. 2017

V Brně dne 30. 11. 2016

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Územní plán města Brna – výřez

Situace místa stavby – polohopis a výškopis

Kuča, K. Brno 1991

Hálová-Jahodová, C. Brno, dílo přírody, člověka a dějin. 1975

Hon, Milan: Vývoj koncepce kompaktního bydlení. [s.l.] : Nakladatelství ČVUT, 2007. 26 s. ISBN 978-80-01-03742

Holl, Steven. Paralaxa.

Zadražilová, Miroslava: Intenzivní městské struktury, pojednání k disertační práci, 2010

Neufert Ernst: „Navrhování staveb“, Consultinvest Praha 2000

Související vyhlášky, technické normy a hygienické předpisy

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem diplomové je návrh veřejného prostoru - náměstí v Brně v Masarykově čtvrti. jedná se o území, které slouží v současnosti jako dopravní uzel a ne jako místo pro lidi. Bude navrženo i nejbližší okolí tzn. vstup do parku Kraví hora a přilehlé ulice.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Dokladovou část
- Urbanisticko - architektonickou studii
- Model

Výkresová část bude zpracována s využitím CAD, textová část a případné tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletaci podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné řídit se směrnicí děkana č. 12/2009 vč. příloh č. 1,2,3: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy:

Seznam složek:

A.DOKLADOVÁ ČÁST

B.URBANISTICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- urbanistická studie v úměrném měřítku
- urbanistický detail v úměrném měřítku
- úplný projekt ve formátu A3, A2 nebo A1
- presentační plakát 700/1000mm na výšku

C.MODEL v úměrném měřítku

CD s dokumentací celého projektu

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT"

(nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Diplomová práce Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně je téma, které jsem si vybral ke zpracování mé závěrečné práce. Jedná se o urbanistickou studii, která se snaží najít nejvhodnější prostorové řešení pro nově vytvořené náměstí. Náměstí míru se nachází v části Brna jménem Stránice, v sedle mezi Žlutým kopcem a Kraví horou. Jedná se o přirozené centrum přilehlé vilové Masarykovy čtvrti, vystavěné na začátku 20. století. Významnými faktory, ovlivňujícími návrh, je zajisté bohaté zázemí občanské vybavenosti v podobě kostela sv. Augustina, hvězdárny, parku a plaveckého bazénu na Kraví hoře, dvou základních škol a gymnázia v blízkosti náměstí. Koncept je založen na tvorbě nové kompaktní zástavbě bytových domů, které tvoří stabilní kulisu nově vytvořenému náměstí před kostelem sv. Augustina. Náměstí je otevřené dohledu, kterým je zde park na Kraví hoře. Návrh klade důraz na kompaktnost zástavby, polyfunkčnost objektů a hierarchii dopravy. Tak se do popředí dostává člověk a jeho každodenní život a potřeby. Koncept odráží moderní urbanistické trendy 21. století.

KLÍČOVÁ SLOVA

Brno, Stránice, urbanismus, architektura, veřejný prostor, náměstí, ulice, obnova, kompaktní zástavba, bloková zástavba, polyfunkce, park, brownfield

ABSTRACT

The diploma thesis Peace of square - completion and reconstruction of the public space in Brno is the topic I chose to elaborate my final work. This is an urban study that seeks to find the most appropriate space solution for a newly created square. Peace Square is located in the part of Brno called Stránice, in the saddle between the Yellow Hill and Kraví hora. It is the natural center of the adjacent Masaryk district, built in the beginning of the 20th century. Significant factors influencing the design are indeed a rich background of civic amenities in the form of the Church of St. Augustine, observatory, park and swimming pool at Kraví hora, two primary schools and gymnasium near the square. The concept is based on the creation of a new compact apartment building, which forms a stable backdrop to the newly created square in front of the Church of Sts. Augustina. The square is open to the auditorium where there is a park on the hill Kraví hora. The proposal emphasizes the compactness of the building, the multifunctionality of objects and the transport hierarchy. This brings people to the forefront and their everyday life and needs. The concept reflects the modern urbanistic trends of the 21st century.

KEYWORDS

Brno, Stránice, urbanism, architecture, public space, square, street, restoration, compact building, block building, polyfunction, park, brownfield

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

Bc. Jiří Šnerch *Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně*. Brno, 2017. 26 s., 25 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 18. 5. 2017

Bc. Jiří Šnerch
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Touto formou bych chtěl poděkovat mému vedoucímu projektu panu architektu Tomáši Pavlovskému za vedení projektu, cenné rady a připomínky nejen k této práci, ale také k ostatním projektům, na kterých jsem měl čest pod jeho vedením během školy pracovat.

Dále bych velmi rád poděkoval přátelům a rodině za jejich podporu během celého studia.

V Brně dne 18. 5. 2017

Bc. Jiří Šnerch
autor práce

OBSAH

- a) titulní list
- b) zadání VŠKP
- c) abstrakt v českém a angl. jazyce, klíčová slova v českém a angl. jazyce
- d) bibliografická citace VŠKP podle ČSN ISO 690
- e) prohlášení autora o původnosti práce
- f) poděkování
- g) obsah
- h) úvod
- i) vlastní text práce
- j) závěr
- k) seznam použitých zdrojů
- l) seznam použitých zkratk a symbolů
- m) seznam příloh
- n) přílohy
- o) popisný soubor závěrečné práce
- p) prohlášení o shodě listinné a elektronické formy VŠKP

ÚVOD

Diplomová práce Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně je téma, které jsem si vybral ke zpracování mé závěrečné práce. Jedná se o urbanistickou studii, která se snaží najít nejvhodnější prostorové řešení pro nově vytvořené náměstí. Náměstí míru se nachází v části Brna jménem Stránice, v sedle mezi Žlutým kopcem a Kraví horou. Jedná se o přirozené centrum přilehlé vilové Masarykovy čtvrti, vystavěné na začátku 20. století. Významnými faktory, ovlivňujícími návrh, je zajisté bohaté zázemí občanské vybavenosti v podobě kostela sv. Augustina, hvězdárny, parku a plaveckého bazénu na Kraví hoře, dvou základních škol a gymnázia v blízkosti náměstí. Koncept je založen na tvorbě nové kompaktní zástavbě bytových domů, které tvoří stabilní kulisu nově vytvořenému náměstí před kostelem sv. Augustina. Náměstí je otevřené do hlediště, kterým je zde park na Kraví hoře. Návrh klade důraz na kompaktnost zástavby, polyfunkčnost objektů a hierarchii dopravy. Tak se do popředí dostává člověk a jeho každodenní život a potřeby. Koncept odráží moderní urbanistické trendy 21. století.

Nedílnou součástí práce je především výkresová část.

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

NÁMĚSTÍ MÍRU - DOSTAVBA A REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO PROSTORU V BRNĚ
DIPLOMOVÁ PRÁCE KVĚTEN 2017

VEDOUCÍ PRÁCE ING. ARCH. TOMÁŠ PAVLOVSKÝ, PH.D.
AUTOR BC. JIŘÍ ŠNERCH
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV ARCHITEKTURY

1 OBSAH

1OBSAH

- 2 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
- 3 ORIENTAČNÍ INVESTICE
- 4 STÁVAJÍCÍ SITUACE - ŠIRŠÍ VZTAHY
- 5 HISTORIE
- 6 ANALÝZY
- 7 PROSTOROVÝ KONCEPT

2.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce	Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně
Typ práce	Diplomová práce
Dokončení práce	Květen 2017
Typ dokumentace	Urbanistická studie
Vedoucí práce	Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.
Autor práce	Bc. Jiří Šnerch
Kraj	Jihomoravský
Město	Brno
Městská část	Brno-střed
Katastrální území	Stránice
Výměra řešeného území	59 525 m ²
Původní zastavěná plocha území	10 726m ²
Plochy odstraňovaných budov	3 795m ²
Zastavěná plocha nové výstavby	9 640m ²
Nová zastavěná plocha území	16 571m ²
Procento zastavění původní	18%
Procento zastavění nové	27%
HPP - hrubá podlahová plocha	24 511m ²
ČPP - čistá podlahová plocha	20 834m ² (HPPx0,85)
Bytových jednotek	156bj (80m ² /bj)
Nových rezidentů	468ob (3ob/bj)
Potřeba parkovacích míst	250 (1,6OA/bj)
Podzemní parkovací stání	300

3.ORIENTAČNÍ INVESTICE

Bytové domy 395,284 mil. Kč
Hostel a koleje 109,004 mil. Kč
Obecní úřad 43,505 mil. Kč
Tělocvična 164,835 mil. Kč
Obchod, komerce 73,661 mil. Kč
Podzemní garáže 252,528 mil. Kč
Zpevněné plochy komunikací 29,760 mil. Kč
Celkem 1,1 mld. Kč

4.STÁVAJÍCÍ SITUACE - ŠIRŠÍ VZTAHY

Náměstí Míru se nachází v sedle mezi Kraví horou, Žlutým kopcem a Wilsonovým lesem, severozápadně od centra města Brna, přibližně 35min. chůze.

Náměstí míru vzniklo ve 20. letech 20. století při výstavbě Masarykovy vilové čtvrti, jehož je přirozeným centrem. Masarykova čtvrť je vystavěna v duchu zahradního města a rozkládá se na části Žlutého kopce. Je to vilová oblast s rozlehlými parcelami, jež ji řadí mezi ty nejlukrativnější místa k bydlení v Brně, také vzhledem k dostupnosti samotného centra. Z východní strany přiléhá k náměstí park na Kraví hoře, jež od něj dělí dopravní tepna typu B s tramvajovým tělesem, které je zakončeno smyčkou linky č.4 přímo v prostoru "náměstí", jež zde byla prodloužena z dříve postavené německé Úřednické čtvrti. Na náměstí se nachází [funkcionalistický kostel svatého Augustina](#) od architekta Vladimíra Fischera (autor Nové radnice v Ostravě), vysokoškolské koleje [Masarykovy univerzity](#), samoobsluha a budovy [Základní školy nám. Míru](#) od architektů Fuchse a Poláška a [Cyrilometodějské církevní základní školy](#) (dříve klášter cyrilometodějek). Nemůžeme pominout další zázemí občanské vybavenosti v této oblasti, mezi něž patří také hvězdárna na Kraví hoře, restaurace Monte Bú, plavecký bazén s koupalištěm na Kraví hoře, sportovní zázemí tenisového, basebalového a házenkářského klubu, vysokoškolské koleje masarykovy university a areál VUT s "likusáky" - ty jsou momentálně využívány jako komerční prostory různých subjektů, ovšem vzhledem ke stavu a urbanistické vazbě můžeme tento areál považovat za rozvojovou oblast.

Dříve Babákovo či Kernstockovo náměstí, se stalo Náměstím míru až v roce 1950 a toto jméno si nese dodnes. Mezi Náměstím míru a Sušilovými kolejemi, vystavěnými roku 1923 dle návrhu architekta Rudolfa Hlavinky, se nachází brownfield bývalého vojenského areálu. Tyto pozemky sloužily od doby výstavby Sušilových kolejí jako zahrada až do roku 1952, kdy byly využívány jako autopark až do roku 2000. V roce 2003 byly pozemky předány městu. Pozemky jsou předmětem mnoha soudních pří a bez využití dále chátrají.

Náměstí míru na mě osobně působí spíše jako neuspořádaný a neopečovávaný veřejný prostor, než jako náměstí. Svůj podíl na tom má jistě komplikovaná dopravní situace přímo před kostelem sv. Augustina, která je nepříjemná jak pro chodce, tak pro motoristy. Místo má však svůj nezaměnitelný charakter díky pozici "nad městem", jakési uzavřenosti v sedle dvou kopců a dvěma jedinečným budovám kostela sv. Augustina a hvězdárně na Kraví hoře.

Jednou z prvotních myšlenek tak bylo pouze vytvořit kvalitní prostor - náměstí, který zdejšími lidmi chybí.

5.HISTORIE

Stav kolem roku 1914

V roce 1878 byl ustanoven tzv. Zalesňovací a okrašlovací spolek v Brně, jenž si jako první úkol vytkl zalesnění Kraví hory. Tím se z Kraví hory stalo rekreační místo, jež bylo cílem řady výletníků. Tvář jižních svahů ale také měnila stále intenzivnější výstavba činžovních domů, na kterou navázala výstavba tzv. německé úřednické čtvrti. Do roku 1909 vytvořily novorenesanční a secesní vily kompaktní zástavbu kolem ulic Všetického, Jiříkovského, Zachovy a přilehlé části ulice Tvrdého.

V roce 1912 se na vrcholu Kraví hory objevil základ vodojemu s dolní přečerpávací stanicí, který byl v provozu až do poloviny 60. let 20. století. Kolem roku 1913 byla na Žlutém kopci postavena C. a K. nemocnice zeměbrany - dnes součást Masarykova onkologického ústavu.

Stav kolem roku 1926

Před rokem 1918 začala vznikat v těsném sousedství Wilsonova lesa česká úřednická čtvrť, jako protiváha německé úřednické čtvrti. Kolem roku 1922 již existovala vilová zástavba ulic Krondlovy, Tichého a Gogolovy. Do roku 1925 postoupila výstavba domů na úroveň vymezenou ulicemi Barvičova, Roubalova, Havlíčkova a Klácelova. V roce 1923 byly postaveny Sušilovy koleje dle návrhu architekta Rudolfa Hlavinky. V roce 1925 byl otevřen Ústav pro mentálně postižené na ulici Lerchova - dnešní Cyrilometodějská církevní základní škola, gymnázium a střední odborná škola. Na dnešní náměstí Míru byla v roce 1929 přivedena tramvajová linka číslo 4. V roce 1930 (1500 let od smrti sv. Augustina) byl vysvěcen základní kámen kostela zasvěceného sv. Augustinu.

Stav kolem roku 1937

Kostel sv. Augustina byl dostavěn v roce 1935 dle návrhu architekta Vladimíra Fischera. Na severovýchodních svazích Kraví hory mělo podle návrhu architekta Aloise Dryáka vyrůst tzv. Akademické náměstí ohraničené budovami filozofické, právnické a přírodovědecké fakulty s centrální knihovnou, budovou konzervatoře a rozšířenými prostory VUT. Jako první začala v roce 1928 vznikat budova Právnické fakulty. Další výstavba však nikdy nepokračovala, na pozemcích vyrostly za 2. světové války baráky pro německou vojenskou posádku - areál nyní vlastní Vysoké učení technické v Brně.

Stav kolem roku 1953

V roce 1949 započala stavba dvou pozorovaten na nejvyšším bodě Kraví hory, z nichž jedna se stala základem pro dnešní Hvězdárnu a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně, druhá slouží Masarykově univerzitě. Celou východní stranu Kraví hory zaplnila po 2. světové válce kolonie zahrádkářů. Zahrádky bývaly ve svých počátcích i jakýmsi společenským střediskem, v určité hodiny byly veřejně přístupné a bylo zde pískoviště, houpačky, lavičky a dřevěný stánek s občerstvením.

Stav kolem roku 2017

V roce 1975 byl na jižní straně Kraví hory dokončen Areál zdraví Tělovýchovné jednoty Moravská Slávie jež byl od roku 2001 rekonstruován ateliérem D.R.N.H. V roce 2004 zde byl otevřen krytý bazén s nezaměnitelným výhledem na Brno. Pod vodním areálem je Středisko pro pěstování léčivých rostlin Masarykovy univerzity. Přes veškeré změny zůstává i dnes Kraví hora podivuhodnou oázou klidu v centru Brna, kam se z centra města dostaneme tramvají číslo 4 asi za deset minut.

6. ANALÝZY

ANALÝZA ZELENĚ

V této analýze jsem rozdělil zeleň v daném území do 5 skupin, které nám pomáhají pochopit danou oblast a vzájemné vztahy. Vzhledem k tomu, že se nacházíme mezi tzv. zahradním městem - Masarykovou čtvrtí a parkem na Kraví hoře, všeobecně je zde zeleně dostatek. To také vede k návrhu kontrastního náměstí bez zeleně. Z této analýzy jsem čerpal především informace o druhových skladbách zeleně parku a o druzích stromů v okolních ulicích řešeného území, abych navázal stejnou výsadbou v nově upravených ulicích. Nejčastěji osazené stromy jsou zde Třešně Kazan či Křovitá, Lípa malolistá či velkolistá a Javor mléč, místy Bříza Bělokorá. V ulici Lerchova navrhuji především třešně, v nově vytvořené ulici nad ulicí Klácelova pak Javory.

ANALÝZA DOPRAVY

Doprava je významným faktorem daného území, jak jsem již zmínil. Územím prochází dopravní komunikace typu B ulicemi Údolní a Březinova. MHD je zde zastoupeno smyčkou tramvaje č. 4 a autobusovou linkou č. 80 (N89).

Pohyb pěších je zde poměrně vysoký, především vzhledem k přilehlému parku, blízkým sportovištím, plaveckému bazénu, hvězdárně a kostelu.

Dopravní situace zde není příznivá ani pro chodce, ani pro automobily. Parkování v přilehlých ulicích zužuje profily obousměrných komunikací na šířku jednosměrné. Přes to, že se jedná o vilovou čtvrť a dopravní zátěž zde není velká, stejně jako rychlost, bylo by dobré tuto situaci zlepšit.

ANALÝZA HLUKU

Analýza hluku byla převzata z ÚAP města Brna a je zaměřena na hluk během dne. Z mapy vyplývá, že největším zdrojem hluku je především tramvajové těleso společně s dopravní tepnou na ulici Údolní a Březinova. Největší zátěž hlukem z dopravy je paradoxně přímo v centru daného území, před kostelem sv. Augustina. Tento problém je řešitelný, například v případě tramvajového tělesa, rekonstrukcí trasy a použitím nové technologie uložení kolejí. V případě automobilů nám pomůže celková politika města s podporou MHD pro lidi a vybudování záchytných parkovišť P+R na okraji města. V dlouhodobém horizontu můžeme počítat i s vývojem a větší aplikací technologie elektromobilů.

ANALÝZA FUNKCÍ

Vidíme, že území je naplněno především funkcí obytnou, která je doplněna o nezbytnou občanskou vybavenost, jako je obchod a lékárna, kavárna a restaurace. Vzhledem k dobré dostupnosti centra města se jeví tyto plochy dostatečné. Specifikum dané oblasti v měřítku města je samotný park na Kraví hoře, který nemá v městě obdobu, především pro svou polohu a orientaci. Ještě větší význam má hvězdárna na vrcholu kopce Kraví hora a nedaleký plavecký bazén s koupalištěm, na který navazují sportovní areály tenisových, házenkářských a baseballových hřišť.

ANALÝZA MASARYKOVY ČTVRTI

Protože se návrhem nesnažím šokovat, ale přiměřeně spravit nefunkční veřejný prostor, volím cestu analytické architektury, která vychází a navazuje na principy okolní zástavby. Podle mě má smysl zachovat jedinečný charakter zahradního města Masarykovy čtvrti. Proto jsem se snažil zachytit její principy, primárně bytových domů, které chci uplatnit a vnímám je následovně:

- bloková zástavba
- kompaktnost bytové zástavby
- převážně čtyřpodlažní objekty
- zvýrazněný vstup do domu (portál)
- parter oddělen od domu (přesto, že může být obytný)
- předzahrádky objektů s nízkým plotem či pouze zídkou

Spolu s tím souvisí i poměry a tvary oken, které bych rád aplikoval ve zmodernizované podobě na objekty. Přesto, že téměř všechny domy v Masarykově čtvrti mají sedlovou střechu (s valbou), nově navrhované objekty budou mít z ekonomických důvodů ploché střechy. Vnímaná výška z pohledu chodce je u stávajících objektů definována okapovou římsou, u nových to bude hrana atiky, za kterou se může nacházet bydlení vyšší úrovně, tzv. Penthouse, který bude od atiky ustupovat.

ANALÝZA NÁMĚSTÍ

K tvorbě dobrého náměstí a pro lepší pochopení konceptu jsem zkoušel

Při přemýšlení nad ideální velikostí náměstí Míru jsem zkoušel porovnat vybraná Brněnská náměstí, o kterých mám dojem, že minimálně dobře fungují, přes různorodost jejich řešení jako parkového Slovanského náměstí či plně dlážděného náměstí Zelný trh. Pocitově ideální velikostí je pro mě Dominikánské náměstí o rozměrech 70x60m. Tato velikost by nejlépe vyhovovala zamýšlené čtyřpodlažní zástavbě a podporovala důležitost přítomného kostela. Navrhované náměstí bude tedy jakýmsi kostelním náměstím Míru.

Z možností otevřenosti či uzavřenosti prostoru náměstí volím variantu otevřenou vzhledem k pozici kostela a přilehlé komunikace. Náměstí je otevřené, s pevnými zády, dlážděné, kontrastní oponent přilehlému zelenému otevřenému parku.

VÝVOJOVÉ ŘADY NÁVRHU

Zkusil jsem navrhnout různé druhy a hustoty zastavění území, abych znovu objevil náměstí míru. Určujícím prvkem je kompaktní blok, který zde vytváří stabilní hranice náměstí a dotváří ulici Lerchovu v úrovni církevních škol. Myslím si, že pokud má naproti těmto daným školám něco stát - nový objekt, musí vytvářet oponentní uliční frontu, kterou je podpoří. Přesto je třeba zvýraznit vstupy do škol, již zdůrazněné rizality. Z těch vytvářím čela nových ulic.

7. PROSTOROVÝ KONCEPT

Cílem návrhu bylo znovu objevit prostor Náměstí míru. Vytvořit příjemnější, reprezentativnější a dobře fungující centrum Masarykovy čtvrti. Výsledné prostorové řešení je výsledkem několika variant, které zkoumají různé vazby při použití podobných principů.

Přesto, že utváříme centrum vilové čtvrti s charakterem zahradního města, jádro této čtvrti, které zde bylo naplánováno, se stává z poměrně kompaktní zástavby budov s významnou funkční náplní (školy, kostel, lékárna, samoobsluha ad.). Tento fakt mě vedl k myšlence vytvářet kompaktní zástavbu, složenou především z bytových domů s vyšším standardem.

Prioritou návrhu je vytvořit náměstí. Jako významné budovy Náměstí míru byly vytipovány Cyrilometodějské církevní školy a kostel sv. Augustina. Vzhledem k pozici kostela tedy byl zvolen pro umístění nového náměstí prostor před ním. Náměstí se snažím definovat novými hmotami bloků domů, které vytvářejí téměř čtvercové náměstí, které je z jedné strany otevřeno do zeleně parku na Kraví hoře. V opozici kostela sv. Augustina, jako zástupce církve, stavím do jeho osy na nároží nového bloku radnice jako zástupce světského úřadu. Na východní hraně náměstí se nachází nástupní zastávka tramvaje č. 4 v souběhu s přílehlou sběrnou komunikací. Od této zastávky projdeme podél radnice v ose nově vytvořené ulice přímo ke vstupu do Cyrilometodějské základní školy. Jedná se o pěší uličku mezi obytnými bloky domů, z nichž některé poskytují komerční využití v parteru. Menší blok domů, který tvoří západní stranu náměstí a navazuje na farní úřad má celkem 4 podlaží včetně parteru a velkorysých střešních bytů. Větší blok budov, jehož součástí je i nová radnice městské části Stránice, má nejméně 4, nejvíce však 5 podlaží, které jsou lokálně nadstaveny střešními byty.

V Brně v květnu 2017

Bc. Jiří Šnerch

ZÁVĚR

Diplomová práce s tématem obnovy, nebo spíše tvorby náměstí, konkrétně tedy Náměstí míru, pro mě byla velmi přínosná z hlediska zkušeností navrhování veřejného prostoru. Dovolím si říci, že jsem se naučil pozorovat potřeby lidí ve veřejném prostoru, jejich pohyb a využívání míst, tvorbu prostoru pro ně a jakýmsi způsobem je ovlivňovat, ve smyslu pomoci jim lépe a přirozeněji využívat veřejný městský prostor. Bavíme se především o úvahách o poměrech ulic, domů a jejich částí, oken, dlažby aj. vzhledem k člověku, rozmisťování městského mobiliáře a zeleně ve veřejném prostoru a koordinace pěší, cyklistické, automobilové a městské hromadné dopravy. Dovolím si říci, že mě rozsah tohoto zadání připravil na nejběžněji vyhlašované architektonicko-urbanistické soutěže v naší republice a tudíž jsem nyní lépe konkurenceschopný.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Podklady k zadání
Výškopis a polohopis města Brna

Mapy města Brna. Dostupné z <http://www.brno.cz/mapy/>

další mapové portály:

<http://gis.brno.cz>

<http://up.kr-jihomoravsky.cz/>

<http://maps.google.com>

<http://www.mapy.cz>

<http://www.cuzk.cz/>

Historické fotografie. Dostupné z: <http://vilemwalter.cz/mapy/>

<http://www.wikipedia.cz>

UPMB – hlavní výkres, textová část

UAP – výkres limitů, využití území, problémový výkres

UPP – hluková mapa, mapa brownfields

ČUZK – katastrální mapa, majetkoprávní vztahy

Principy a pravidla územního plánování. Dostupné z: <http://www.uur.cz>

NEUFERT, Ernst. Navrhování staveb: zásady, normy, předpisy o zařízeních, stavbě, vybavení, nárocích na prostor, prostorových vztazích, rozměrech budov, prostorech, vybavení, přístrojích z hlediska člověka jako měřítko a cíle: příručka pro stavební odborníky, stavebníky, vyučující i studenty. 2. české vyd., (35. něm. vyd.). Praha: Consultinvest, 2000, 618 s. ISBN 80-901-4866-2.

PAVLÍČEK, Jan. Přednášky z předmětu TM51 – Dopravní urbanismus, 2016

SMĚLÝ, Martin. Přednášky z předmětu TM01 – Městské inženýrství I, 2016

Zákon č. 183/2006 Sb. - Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

ČSN 73 6110. Projektování místních komunikací. Praha: česky normalizační institut, 2006.

Stavba měst podle uměleckých zásad, Camillo Sitte, 2. české vydání, 2012, ÚÚR

Vlastní fotografie

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

aj	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
BO	plochy všeobecného bydlení
BP	bilancovaná plocha
cm	centimetr
č.	číslo
dB	decibel
GYM	Gymnázium
ha	hektar
HPP	hrubá podlažní plocha
IAD	individuální automobilová doprava
IPP	index podlažní plochy
IZP	index zastavěné plochy
J	jih
km	kilometr
m	metr
m ²	metr čtvereční
M	měřítka
min.	minuta
nám.	náměstí
obyv.	obyvatel
OC	oblast církevní
OS	oblast školství, sportu a tělovýchovy
OV	oblast veřejné správy
P.	Panny
RS	plochy pro rekreaci a sportoviště
S	sever
Sb.	sbírky
SO	smíšené plochy obchodu a služeb
spol.	společnost
s. r. o.	s ručeným omezením
stol.	století
st.	století
sv.	svatý
v.	výška
ZAS	zásobování
NP	nadzemní podlaží
PP	podzemní podlaží

mil. Kč	milion korun českých
mld. Kč	miliarda korun českých
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
P+R	parkování Park&Ride
K+R	parkování Kiss&Ride
MHD	městská hromadná doprava
MŠ	mateřská škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
SOŠpg	Střední odborná škola pedagogická
CZCZŠ	Cyrilometodějská církevní základní škola
VŠ	vysoká škola
OB	obyvatel
BJ	bytová jednotka
OA	osobní automobil
HPP	hrubá podlahová plocha
ČPP	čistá podlahová plocha
S.V.	světlá výška
TRAM	tramvaj (zastávka)
BUS	autobus (zastávka)

SEZNAM PŘÍLOH

VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE B1

01 ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ	1:5 000
02 ANALÝZA PODLAŽNOSTI A HISTORIE	1:2 000
03 ANALÝZA ZELENĚ, DOPRAVY A HLUKU	1:2 000
04 ANALÝZA FUNKCÍ, MPV A ÚP	1:2 000
05 ANALÝZY / KONCEPT	
06 NÁVRH / SITUACE	1:1 000
07 NÁVRH / FUNKČNÍ VYUŽITÍ	1:1 000
08 NÁVRH / DOPRAVNÍ ŘEŠENÍ	1:1 000
09 NÁVRH / URBANISTICKÝ DETAIL	1:250
10 NÁVRH / VIZUALIZACE	

VOLNÉ PŘÍLOHY

VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE A3

REPREZENTAČNÍ PLAKÁT 700x1000mm

FYZICKÝ MODEL 1:1 000

CD SE VŠEMI PŘÍLOHAMI

POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Vedoucí práce Ing. arch. Tomáš Pavlovský, Ph.D.

Autor práce Bc. Jiří Šnerch

Škola Vysoké učení technické v Brně

Fakulta Stavební

Ústav Ústav architektury

Studijní obor 3501T014 Architektura a rozvoj sídel

Studijní program N3504 Architektura a rozvoj sídel

Název práce Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně

Název práce v anglickém jazyce Náměstí míru - extension and rehabilitation of public space in Brno

Typ práce Diplomová práce

Přidělovaný titul Ing. arch.

Jazyk práce Čeština

Datový formát elektronické verze PDF

Abstrakt práce Diplomová práce Náměstí míru - dostavba a rekonstrukce veřejného prostoru v Brně je téma, které jsem si vybral ke zpracování mé závěrečné práce. Jedná se o urbanistickou studii, která se snaží najít nejvhodnější prostorové řešení pro nově vytvořené náměstí. Náměstí míru se nachází v části Brna jménem Stránice, v sedle mezi Žlutým kopcem a Kraví horou. Jedná se o přirozené centrum přilehlé vilové Masarykovy čtvrti, vystavěné na začátku 20. století. Významnými faktory, ovlivňujícími návrh, je zajisté bohaté zázemí občanské vybavenosti v podobě kostela sv. Augustina, hvězdárny, parku a plaveckého bazénu na Kraví hoře, dvou základních škol a gymnázia v blízkosti náměstí. Koncept je založen na tvorbě nové kompaktní zástavbě bytových domů, které tvoří stabilní kulisu nově vytvořenému náměstí před kostelem sv. Augustina. Náměstí je otevřené do hlediště, kterým je zde park na Kraví hoře. Návrh klade důraz na kompaktnost

zástavby, polyfunkčnost objektů a hierarchii dopravy. Tak se do popředí dostává člověk a jeho každodenní život a potřeby. Koncept odráží moderní urbanistické trendy 21. století.

**Abstrakt práce
v anglickém
jazyce**

The diploma thesis Peace of square - completion and reconstruction of the public space in Brno is the topic I chose to elaborate my final work. This is an urban study that seeks to find the most appropriate space solution for a newly created square. Peace Square is located in the part of Brno called Stránice, in the saddle between the Yellow Hill and Kraví hora. It is the natural center of the adjacent Masaryk district, built in the beginning of the 20th century. Significant factors influencing the design are indeed a rich background of civic amenities in the form of the Church of St. Augustine, observatory, park and swimming pool at Kraví hora, two primary schools and gymnasium near the square. The concept is based on the creation of a new compact apartment building, which forms a stable backdrop to the newly created square in front of the Church of Sts. Augustina. The square is open to the auditorium where there is a park on the hill Kraví hora. The proposal emphasizes the compactness of the building, the multifunctionality of objects and the transport hierarchy. This brings people to the forefront and their everyday life and needs. The concept reflects the modern urbanistic trends of the 21st century.

Klíčová slova

Brno, Stránice, urbanismus, architektura, veřejný prostor, náměstí, ulice, obnova, kompaktní zástavba, bloková zástavba, polyfunkce, park, brownfield

**Klíčová slova
v anglickém
jazyce**

Brno, Stránice, urbanism, architecture, public space, square, street, restoration, compact building, block building, polyfunction, park, brownfield

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY VŠKP

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 18. 5. 2017

Bc. Jiří Šnerch
autor práce